

EL

MAGAZÍN

Divendres, 12 de novembre de 2021

MÚSICA ■

El disc 'Cançons de taverna', de Jaume Arnella i Els Tranquils, celebra 20 anys

TECNOLOGIA ■

El número de telèfon real d'El joc del calamar'

ECONOMIA ■

La revisió de la plusvàlua, una altra oportunitat perduda

ALBERT LLIMÓS

LLUÍS BASSAT

"Els èxits no són mai personals sinó d'un equip"

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL

ENTREVISTA

LLUÍS
BASSAT

“Jo era un nen que no sabia què volia ser, però sí que volia millorar les coses que estaven malament”

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE C
DOCTOR HONORIS
LLUÍS BASSAT COE

Lluís Bassat i Coen (Barcelona, 1941) ho ha estat tot en el món de la publicitat a casa nostra. Diuen d'ell que, més que publicitari, és un constructor de marques. I autor, també, de l'espot més gran que s'ha fet mai de Catalunya, la cerimònia d'obertura dels Jocs Olímpics de Barcelona 92. Després de complir els 80 anys, Bassat va ser investit la setmana passada amb el títol de doctor 'honoris causa' per la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC).

Text: Natàlia Peix / Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

Com es va sentir després d'aquell acte d'investidura, que va esdevenir un homenatge a la seva figura des de sectors molt diversos?

Emocionat. Es van dir coses que jo mateix no recordava, i jo també vaig dir coses que la gent no recordava. Em van passar molts anys per davant, quan he parlat dels valors humans de la gent amb qui he treballat. Anava fent memòria de moments emocionants d'anys de feina, de molta feina, de passar-ho malament en algunes ocasions i de passar-ho molt bé en d'altres. Un acte esplèndid, molt ben organitzat per la UVic-UCC, i m'hi vaig sentir molt a gust.

L'ha viscut com un reconeixement, no només professional sinó a la seva activitat filantròpica (des del suport a l'art fins a institucions com la Fundació Josep Carreras).

Sí, però vaig voler deixar entendre en el meu discurs que els èxits no són mai personals sinó d'un equip. I jo he tingut la sort de tenir equips extraordinaris al meu costat. Per això vaig voler esmentar les persones de les quals he anat aprenent al llarg de la meua vida. David Ogilvy, el que s'ha considerat com a pare de la publicitat moderna, em va enviar una vegada unes nines russes, d'aquestes que van una dins l'altra. A l'interior de l'última, hi havia un missatge: "Si t'envoltes de gent més petita, acabaràs essent un nan. Si t'envoltes de gent més gran, acabaràs essent un gegant". I això ho he tingut en compte sempre: tota la vida he intentat fitxar gent més bona que jo, més important que jo... i en l'acte de Vic els vaig voler esmentar. No va ser un discurs per dir que fantàstic que soc sinó per dir que la gent que

he tingut al meu costat ha estat molt bona i he pogut aprendre d'ells.

Diu que no va néixer ni creador de publicitat ni comunicador ni tampoc promotor d'art. Com ha arribat a ser-ho tot?

Perquè jo era un nen que no sabia ben bé què volia ser. Volia millorar les coses que veia que estaven malament. Era un pèl crític fins i tot a casa meua, i quan la meua mare feia alguna cosa li preguntava per què. Em solia contestar que sempre s'havia fet així, jo li tornava a preguntar i em deia: "Perquè la meua mare, la teua àvia, ja la feia així".

Devia tenir uns 12 anys i recordo que em vaig plantejar que jo no, que intentaria fer les coses de la millor manera possible. Això és la creativitat: ser capaç de fer quelcom diferent i fer-ho més bé.

Com va entrar en el sector de la publicitat? L'hi va encaminar David Ogilvy, que va ser primer el seu soci i després el seu amic?

Al principi, em vaig plantejar d'estudiar Arquitectura. Si volia millorar les coses, la més evident eren les cases. L'Eixample de Barcelona, per exemple, que és on vivia. Però es veu que no dibuixava gaire bé i el meu professor de dibuix em va dir que mai no passaria l'examen d'accés a Arquitectura. Com que llavors no existia una carrera de Publicitat, vaig fer un any de Dret, quatre d'Econòmiques... no em van interessar. Però vaig descobrir un postgrau a l'Escola d'Enginyeria que servia perquè els enginyers que es volien dedicar a la direcció d'empreses entenguessin què era el màrqueting o la publicitat, les coses que a mi m'entusiasmaven. M'hi vaig inscriure i vaig descobrir que allò que m'interessava era la publicitat: una forma de ser creatiu com la de l'arquitecte, però més fàcil per a mi, que més aviat soc de lletres. Jo he escrit els anuncis, ja he trobat després qui

m'hi posi les imatges... El professor de Publicitat em va oferir feina, però li vaig dir que no i vaig obrir la meua pròpia agència. Em volia equivocar jo, sol. Vaig fitxar una secretària i així vaig començar. Amb la sort de poder treballar ben aviat amb qui volia, David Ogilvy. Havia llegit el seu llibre *Confessions d'un publicitari*, que m'havia impressionat molt. Pensava igual que jo, o jo igual que ell. Em vaig associar amb ell i la seva agència, amb qui he tingut una vida activíssima. Vaig presidir el Consell Creatiu d'Ogilvy, i president de l'agència per Europa, Àfrica i Mitjà Orient, a més de director creatiu d'aquests tres continents.

Quin és el secret de l'èxit de les seves campanyes, des d'aquella primera de Filomatic fins al "Som 6 milions" o Cruyff llançant un missatge antitabac?

Cada una es recorda per un motiu diferent. La de Cruyff es recorda perquè ell era famós. Un spot és més memorable si utilitza algú que és conegut. Però no pots fer-ho gratuïtament, perquè llavors no serveix. Ha de ser rellevant. I és clar, per a un anunci antitabac era fantàstic que fos Cruyff: havia passat un infart i l'havien hagut d'operar per culpa del tabac. Quan la Generalitat em va fer l'encàrrec, no vaig dubtar ni un moment: vaig parlar amb ell, em va dir que sí i vam fer l'spot. Sempre m'ha resultat relativament fàcil intuir què necessita el client, com aquell metge que al cap de deu minuts d'arribar el pacient ja sap el que té i pot receptar les medicines. A mi em passa el mateix: al cap d'una estona de tractar el client veig quin problema té i la solució bona per a ell.

El món publicitari actual té poc a veure amb el d'aquestes campanyes que comentàvem?

Sí, lamentablement. Abans les encarregaven els amos o els presidents de les companyies i sabien perfectament què necessitaven les seves marques. Recordo una vegada que vaig presentar una campanya al comte Marone Cinzano. No una, sinó tres perquè volien veure tres idees diferents. Ell es mira la primera i diu: "M'agrada aquesta campanya". La segona: "També m'agrada, és molt bona". I la tercera: "Aquesta és molt bona... i és la que Cinzano necessita". Ja tenia al cap la imatge que volia donar a la seva companyia. Ara ja no és el propietari, el president o el director general. Va tirant avall i arriba al *product manager*, que pot ser algú que hagi sortit fa poc de la universitat i, com és lògic, són tímids. Una persona més gran no té tanta por d'equivocar-se com el noi o noia que és a la seva primera feina i pensa que si s'equivoca el faran fora. El resultat és que solen ser més conservadors els joves que els grans. I són ells els que creen la publicitat: tot és més previsible, més *déjà-vu*. El segon fet és que internet ha introduït una manera molt diferent de fer publicitat.

Més segmentada?

Les xarxes socials arriben a un determinat grup de persones, són spots molt baratets filmats a vegades amb un *smartphone*. I no importa que no estiguin ben filmats, es tracta de repetir mil vegades la mateixa cosa a través de tots els mitjans que internet et permet. Crec que això és equivocacat, perquè per molt que et repeteixi mil vegades una marca, tu no me la compraràs si no et dono una raó per fer-ho. O una motivació. I això ho veig molt poc: tot és *quants impactes ha tingut?* Prefereixo que siguin menys impactes i més efectius, que quan t'arribi el missatge diguis "això ho compro".

És un missatge que li agradaria deixar a les noves generacions de creatius?

Voldria que entenguessin el que deia abans dels metges: que escoltin el client i vegin quines són les seves necessitats, que a vegades no són de publicitat. Al llarg de la meua vida, m'he trobat molts casos de venir un client, exposar-me el seu cas, i jo dir-li que el problema el tenia en el disseny del seu producte, que era pitjor que els de la competència. I que havia d'invertir els diners primer de tot a millorar el producte, que ja parlàriem després de la publicitat.

Vostè i el seu equip van ser els artífexs de

Lluís Bassat va ser investit doctor *honoris causa* per la UVic-UCC el passat 4 de novembre

"Tot és més previsible, més 'déjà-vu'. Internet ha introduït una nova manera de fer publicitat a base de repetir mil vegades el mateix per tots els canals que la xarxa et permet"

la cerimònia d'obertura dels Jocs Olímpics de Barcelona (i de la clausura). La primera, va ser el millor anunci que ha fet en tota la seva trajectòria?

El més llarg, segur. I el que va arribar a més gent. Un anunci normal meu potser el podeu veure deu milions de persones. Aquell va arribar a 1.500 milions. No he fet res a la meua vida tan impactant. Però sempre dic que va ser com un anunci perquè quan Pasqual Maragall em va fer l'encàrrec, la primera vegada li vaig dir que no. Havia vist cerimònies d'aquestes i les trobava horroroses. "Si vols, el que jo et faré és la publicitat dels Jocs Olímpics", li vaig dir. I ell, amb aquella intel·ligència que tenia, em contesta: "És que no farem publicitat dels Jocs, però m'agradaria que la cerimònia d'obertura fos com la publicitat de Barcelona, de Catalunya i d'Espanya". Ep, aquí potser sí que hi tenia alguna cosa a dir! La vaig pensar com un spot: què li dic a la gent, què li ensenyo perquè ens admirin? Van entrevistar Julio Iglesias i van demanar-li si estava enfadat perquè no l'havia fet sortir. Va contestar, també de manera intel·ligent, que en música popular no som res en el món comparats amb anglesos o americans, però en òpera no hi havia cap país que tingués tan bons cantants. Vaig escollir cada cosa en funció del que volia comunicar: donar una bona imatge de disseny, de qualitat, de modernitat, d'organització. I crec que ho vam aconseguir.

Es podria vendre avui de la mateixa manera, amb la mateixa filosofia?

Crec que sí. Jo soc partidari, per exemple, que es facin els Jocs Olímpics d'Hivern. Canviant-ne el nom, perquè la marca és important: no és el mateix dir-ne el Jocs Pirineus-Barcelona que Barcelona-Pirineus, perquè la marca Barcelona és molt més forta. He proposat aquest canvi de nom en un article. I no perquè m'estimi més un lloc que l'altre,

és qüestió de marca. Però podríem tornar a fer uns Jocs Olímpics que fossin un punt i a part respecte als que s'estan fent ara. Es poden millorar molt, i no només les cerimònies sinó l'organització, la forma de viure els atletes a les viles olímpiques... Tant de bo tingui l'oportunitat d'ajudar que es facin i que siguin un altre èxit.

Se l'ha reconegut també per la seva afició a l'art. Quan i per què comença aquesta col·lecció privada que té més de dues mil obres?

Quan ens vam casar amb la meua dona guanyàvem molt pocs diners. L'arquitecte amic que ens va fer un modestíssim pis a Barcelona, Pep Bonet, ens va venir a veure amb un pintor, Àngel Jové. Va dir que el pis necessitava un quadre... en necessitava molts perquè no n'hi havia ni un! Em va ensenyar el que duia el pintor: era molt difícil, com quatre quadres, abstracte... ens en va demanar sis mil pessetes, però ens agradava. Nosaltres vivíem amb onze mil, perquè pagàvem una hipoteca: era impossible. Em va dir si podia pagar-li mil pessetes cada mes, i ens vam decidir. Vam tenir aquell quadre penjat, durant uns anys, com a únic de la casa. A mesura que guanyava una mica de diners, en compràvem un altre. Puc dir que tot el que he guanyat està penjat a les parets de casa, o de la Nau Gaudí de Mataró, o dels llocs on deixem obra. Ara mateix, tenim una exposició molt maca a Varsòvia. Deixem sempre l'obra sense cobrar. Ens hem educat junts veient museus i obres d'art, i no tenim cap problema per decidir què comprem quan som en una exposició.

Vostè va optar en dues ocasions a la presidència del Barça. Com veu la situació d'ara? El fitxatge de Xavi Hernández dona un cert optimisme per revertir la crisi?

La situació és molt dolenta. Econòmicament, el Barça pateix una crisi com mai a la història. I hem perdut el millor jugador del món. Els socis hem tingut la sort de gaudir d'uns anys irrepetibles. Tenir jugadors com Xavi, Iniesta, Puyol, Piqué... i Messi! És irrepetible. Quan han anat marxant, el Barça ha entrat en un problema esportiu greu: no guanyem els partits, o si ho fem és molt just. Em poso al lloc de Joan Laporta i té una tasca molt difícil. El president actual, o el que vingui després, s'han de plantejar que el Barça necessitarà uns anys per recuperar una primàcia mundial. I que l'única forma, ja que no tenim diners per fitxar els millors cracs mundials, és que els joves surtin molt bons. Invertir en els joves que tinguin més futur, i esperar que d'aquest Nico o d'aquest Pedri en surtin els Xavis o Iniestas del futur. No crec que puguem competir amb el PSG o amb el Manchester United perquè són propietat de multimilionaris, i nosaltres no ho som. Per tant, la solució no passa per fitxar el millor jugador del món sinó per crear-lo. Penseu que Xavi, a qui conec bé i li tinc una estima immensa, té la vista per fer-ho, per formar-los.

OPINIÓ

Carles Duarte

‘El poema de Guilgameix, rei d’Uruk’

Al Festival Grec de Barcelona de 2018 es va estrenar, sota la direcció d’Oriol Broggi, un muntatge de la companyia La Perla 29 sobre *El poema de Guilgameix, rei d’Uruk*, un relat antiquíssim, conservat fragmentàriament en escriptura cuneïforme sobre tauletes de fang, que constitueix una de les primeres narracions de què tenim coneixement. Guilgameix és un personatge històric que fa quatre mil set-cents anys era rei d’una ciutat emmurallada a tocar del riu Èufrates. Els arqueòlegs han localitzat Uruk, però, quan ens endinsem en la lectura d’aquesta obra, ens adonem que no ens trobem davant d’una crònica fidedigna, sinó d’una epopeia que, a partir d’una figura real, l’enalteix i la dignifica incorporant-hi una dimensió mítica i èpica. *El poema de Guilgameix, rei d’Uruk* és sobretot un cant a l’amistat i un testimoni de la confrontació ja des de l’antiguitat de l’ésser humà amb els grans temes que en configuren l’origen i el sentit, incloent-hi l’anhel d’immortalitat o el vincle amb la natura. Ara Edicions Poncianes, una editorial que publica, sota el lideratge de Jordi Carulla-Ruiz, obres d’una exquisida qualitat formal i d’un contingut rellevant, ens ofereix la versió que Jeroni Rubió Rodon va fer d’*El poema de Guilgameix, rei d’Uruk* per a la programació del Grec. A través de les pàgines del llibre se succeeixen intervencions divines, somnis premoni-

MIKE PEEL

Es tracta d’un relat antiquíssim, conservat fragmentàriament en escriptura cuneïforme sobre tauletes de fang

toris, aventures excepcionals, reflexions morals... Un dels aspectes que ens resulten més fascinants és la prefiguració d’elements que retrobarem a la Bíblia o als primers clàssics grecs. Hi apareixen

el diluvi universal i l’arca salvadora que retrobarem amb Noè. Hi surt un bosc de cedres com el del Líban, usats també per construir temples, com el de Salomó. I l’amistat entre Guilgameix i Enkedu ens recorda la *Iliada* d’Homer i el vincle que unia Aquil·les i Pàtrocle, però el viatge que emprèn Guilgameix després de la mort d’Enkedu sembla precedir i inspirar l’*Odissea* d’Ulisses. I la lluita de Guilgameix i Enkedu amb el Toro Celeste ens convida a evocar el Minotaure, de la mateixa manera que la imatge del barquer Urxanabi que travessa les Aigües de la Mort ens fa pensar en Caront, que fa de barquer a l’Hades de la mitologia grega. I podríem posar en relació alguns dels reptes que Guilgameix i Enkedu es proposen amb els treballs d’Hèracles. I quan després del diluvi, hi llegim que “tots els éssers humans s’havien convertit en fang un altre cop”, hi associem la Bíblia: “El Senyor va crear l’ésser humà de la terra i a la terra el fa tornar”. Amb aquestes observacions no pretenc pas atribuir a *El poema de Guilgameix, rei d’Uruk* una influència determinant en altres grans textos de l’antiguitat, però sí que ens ajuda a intuir i a comprendre que Mesopotàmia, Israel, Fenícia, Grècia i fins i tot Egipte compartien i intercanviaven coneixements, però també mites, llegendes i relats. Guilgameix n’és certament una de les fonts primordials.

Francesc Mauri

Canvi climàtic i la COP26

L’Organització Meteorològica Mundial va anunciar, coincidint amb la COP26, la Conferència del Clima, que el 2020 va assolir les 413,2 parts per milió (ppm), un augment del 149% respecte als nivells de 1750, l’any triat com a referència de l’inici de la revolució industrial i alteració del clima a causa de les activitats humanes. Els dos protagonistes també, el metà i l’òxid nítrós, van assolir concentracions d’un 262% i un 123% superiors, respectivament, als nivells de 1750. I el que està clar és que la màquina atmosfèrica i dels gasos d’efecte hivernacle té una enorme inèrcia, comparable a la d’un creuer que, quan s’acosta a port, si apaga els motors, continuarà navegant molta distància. En aquest sentit, la reducció d’activitat a causa de la pandèmia de la Covid-19 no va tenir cap efecte sobre les emissions, ja que només van tenir una disminució temporal i que en el conjunt de l’any van augmentar. A més, l’augment de concentració de CO₂ té impacte negatiu als oceans, que absorbeixen al voltant del 23% de les emissions anuals procedents de les activitats humanes. Aquest gas augmenta l’acide-

sa, que mata directament molts animals i plantes i redueix la capacitat de captar el CO₂. El pH de la superfície del mar ha disminuït en els darrers 40 anys i és el més baix que hi ha hagut des de fa, com a mínim, 26.000 anys. Avui dia, l’any 2021, segons l’OMM, ja s’ha arribat a un augment d’uns 1,09 graus respecte a la referència, la mitjana del període 1850-1900. A més a més, la pujada del nivell del mar, per la seva banda, va assolir un nou màxim el 2021. Si entre el 1993 i el 2002 l’augment mitjà va ser de 2,1 mil·límetres per any, entre el 2013 i el 2021 va ser de 4,4 mil·límetres, és a dir, una mica més del doble. Una de les causes principals és la fusió dels gels.

Però posar fre a tot això, de cop i volta és molt difícil per no dir impossible. Es necessiten canvis profunds d’abast mundial que ja s’han començat a produir però a ritmes molt diferents en funció de països i regions. El funcionament de la humanitat basat en els combustibles fòssils en les darreres dècades ha de donar pas a una humanitat basada en fonts netes i inesgotables, les anomenades renovables. La solar, hidràulica,

eòlica, geotèrmica, biomassa, etc., són la solució a molts problemes i sobretot al problema endèmic de les energies no renovables o brutes, que consisteix a estar dominades i explotades per uns pocs personatges al món. Dependre dels seus interessos, del transport a llarga distància i d’altres variables fa que faci feble el funcionament del planeta i sobretot el fa molt brut. Cal tenir present que el 62% de la població mundial es troba a l’Àsia o el 10% a Europa. Malgrat que dos terços dels científics vinculats al COP26 són clarament pessimistes del que ens espera aquest segle, en aquest moment els EUA i la Xina estan més implicats en trobar el camí cap a la transició energètica, i això és esperançador. Només la Xina dobla pràcticament la població de tot Europa i ha començat una carrera frenètica cap al desenvolupament de les renovables. Això sí, amb un parc actual energètic encara basat en el carbó i el fuel.

L’esperança mai s’ha de perdre i estem davant d’una oportunitat històrica per canviar el funcionament del món en molts sentits.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Corredor mediterrani

A Espanya, el Mediterrani, abans que un mar o una posició geogràfica, és un concepte, una idea. Algú també diria que un estat d'ànim. Davant de la concepció d'un país radial de pretensió homogènia i unitària, hi ha una realitat tossuda que fa que l'Estat sigui una realitat polièdrica i multicèntrica. Que sigui així no és una debilitat sinó una immensa riquesa. Per això s'imposa una configuració política de tipus federal. Anar més enllà de l'estat autonòmic, que alguns sectors reactius sempre han vist com una concessió, cap a una forma d'estat que sigui el resultat d'una suma de voluntats diverses en què la pluralitat sigui emblema i condició més que no pas un llast o bé un problema. Que tothom es reconegui tant en el que és comú com respecti el que és diferent. Un dels territoris més dinàmics del conjunt i que té interessos complementaris en el seu potenciament i desenvolupament és l'eix marítim que va des d'Andalusia fins a França, passant per Múrcia, el País Valencià i lògicament per una Catalunya que és qui li dona a aquest territori més sentit i força. Una via d'entrada i sortida de mercaderies, idees i persones que requereix sensibles millores a les seves infraestructures, especialment les ferroviàries, per posar en valor tota la seva capacitat i l'efecte multiplicador de la seva agregació. Un eix que per alguns surt de l'Almeria productora d'aliments i que per altres pot anar fins a la culturalment puixant ciutat de Màlaga o bé a l'estratègic

port d'Algesires. Conté la riquesa agrària i industrial de la regió murciana, la capacitat manufacturera i portuària de València, el clúster petroquímic de Tarragona, com el port, la indústria i la capitalitat de serveis barcelonina.

Un eix de caire socioeconòmic, també cultural, que encara que no està conformat per una única "identitat forta" disposa de més elements de cohesió i de complementarietat dels que des d'algunes visions massa reduccionistes de la política i d'identitats enteses com a trinxera de separació es voldria. Estem

El govern català no només hauria de liderar la reivindicació del corredor, sinó també una concepció moderna d'Espanya

parlant d'un territori amb més del 40% del PIB espanyol, on hi ha una dotzena de ciutats de més de 100.000 habitants, que pot compartir estratègies de desenvolupament i sobretot exigir les inversions que es requereixen i el tracte que es mereix, alhora que contribuir a concretar una visió i un funcionament d'Espanya més d'acord amb la seva realitat diversa i policèntrica. El govern espanyol parla d'importants inversions ferroviàries que, tot sigui dit, van una mica tard però que farien realitat la connexió

d'alta velocitat entre França i Almeria allà pels anys 2025 i 2026. Més enllà de la voluntat governamental de prioritzar aquest corredor, cal aprofitar que els fons europeus de recuperació pressionen favorablement ja que fan d'aquesta infraestructura una prioritat inversora. Es calcula que cada euro invertit en tindrà un retorn de 3,5 en forma de PIB.

Les institucions, l'empresariat i la societat civil de totes les comunitats afectades s'han mobilitzat i actuen de lobby per evitar més retardaments a una demanda que ja és històrica. #QuieroCorredor s'ha convertit en eslògan de reivindicació i de mobilització. Incomprensiblement, però, el govern de Catalunya no hi és. Ni en els actes conjunts que fan les diverses comunitats i agents socials, ni fent-se la fotografia de cap estratègia compartida. Un greu error. Es continua conreant la idea que Catalunya va per lliure i que no hi ha interessos comuns amb altres territoris. Es practica un aïllament que pretén ser expressió de singularitat, quan en realitat ho és d'insolidaritat i de falta de grandesa. Caldria una mirada més àmplia i una millor visió estratègica que superés l'excés d'immediatesa i de miopia política. El sentit comú ens indicaria que justament el govern de Catalunya hauria de liderar no només una reivindicació que ens afavoreix, sinó el que significa una concepció avançada i moderna d'Espanya. L'arrogància no és mai un símptoma de fortlesa, sinó que ho és de decadència.

Eduard Roure

BADLANDS

Una guerra important

No sé si us n'havíeu adonat, però hi ha una guerra engegada. Una guerra callada, latent, sense morts aparents, on es debat la pulsio d'una violència insospitada que no saps mai per on esclatarà. És la guerra esgotadora, i de poc rèdit, que una part del món adult ha declarat a l'ús dels mòbils entre els adolescents. En aquests lluitadors els manca un gruix considerable d'aliances entre iguals –pares i mares que claudiquen d'entrada o se'n desenten o no se'n adonen– i se senten enrabiats o desemparrats.

Constaten com a la seva canalla les xarxes socials els absorbeixen, els fan dependre de la necessitat de l'exposició pròpia, o de la contemplació de la dels altres, i s'hi magnifiquen i expandeixen algunes xacres que ja hauríem volgut erradicades de la modernitat, com el maltractament de gènere, l'assetjament escolar, la despesa generalitzada de l'odi atàvic, aquell que duem enganxat com

a espècie des que el temps és temps. La paradoxa és ben desoladora: la modernitat que ens havia d'aportar la mentalitat oberta, el benestar i la pau generalitzats ens posa a les mans l'eina que contribueix a destrossar-ho tot de forma accelerada. Fa poc, un estudi de Save the Children alertava de l'augment de les conductes abusives a les xarxes socials i, encara més preocupant, del posicionament negacionista entre una part significativa d'adolescents pel que fa a la violència masclista, sobretot la que circula pels canals d'internet, focalitzada en els mòbils. Obligació de fer compartir a la noia la informació personal, d'activar la localització GPS, forçar l'enviament de vídeos i fotografies íntims; amenaçar per gelosia, comprometre greument, insultar. Una proliferació dels abusos descarats que molt sovint ni tan sols és reconeguda per les mateixes víctimes.

De fet, l'estudi mostra un percentatge del 20% entre enquestats que neguen

la presència d'aquest tipus d'odi i fins i tot s'atreveixen a negar-lo amb pseudoarguments propis del partit d'ultradreta que ja és present a les nostres institucions: el qualifiquen (i em sembla sentir-hi Abascal i companyia) d'*invent ideològic*. Aquesta és la serp que hem covat amb la nostra ingenuïtat, o que com a mínim no hem volgut mirar ni reconèixer quan sorgia tota àvida i virulenta de dins la cova. Pares i mares, ja podeu, ja podem, vigilar.

No sabeu la probabilitat de quin infern s'expandeix en la parcel·la minúscula, en l'àmbit enorme i incontrolable d'aquests aparells. Aquesta vigilància ha de ser una guerra, i és important no defallir. De la mesura que sapiguem donar com a adults responsables depèn tot un futur. I si us plau, no seguim fonent la llibertat tecnològica amb la claudicació i el pur suïcidi. La tecnologia s'hi disfressa només per prendre'n l'autèntica i essencial llibertat.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Teresa Costa-Gramunt

Piranesi
segle XXI

Piranesi (Amsterdam), de Susanna Clarke, traduïda per Ferran Ràfols Gesa, atrapa tot i l'estranyesa que causen els dies passats en sales inhòspites amb llargs passadissos i vestíbuls connectats per escales que per la descripció evoquen les perspectives surrealistes i laberíntiques de l'arquitecte Giovanni Battista Piranesi (1720-1778). Els gravats d'aquest Piranesi del segle XVIII enganyen a la vista per la seva aparença ordenada, però angonen pel dramatisme i aclaparen amb una sensació de solitud i desorientació. Això explicaria per què el personatge Piranesi memoritza i anota les coordenades d'aquest espai quilomètric a diferents nivells que a ell li sembla que és el Món ja que no en coneix d'altre, o no en recorda d'altre i s'hi adapta com un Robinson.

Piranesi treballa cada dia en la catalogació de les grans Estàtues que hi ha en sales i passadissos que remetien a èpoques anteriors a Piranesi, anota de forma escrupolosa en unes llibretes les converses amb l'Altre. Mentre va escrivint en els quaderns, i en això consisteix la novel·la *Piranesi*, medita en la conversa mantinguda amb l'Altre i en els esdeveniments sobre els quals es fa preguntes. La Casa, l'espai que habita Piranesi, és limitat en la seva construcció encastellada, si bé és estimada per Piranesi pel que ell en diu la seva Bellesa i Bondat. La Casa és una presó quadriculada com les presons imaginàries que va dibuixar l'arquitecte Piranesi? Aquests gravats sens

dubte han inspirat l'escenografia simbòlica on es mou el protagonista d'una novel·la en què l'autora reflexiona sobre el bon o mal ús de la ciència en la utopia del progrés, amb les qualitats, o el seu defecte o corrupció, que requereix l'aventura humana del coneixement. I és que la maldat una hora o altra sempre fa acte de presència. A *Piranesi* apareix en les personalitats perverses d'alguns investigadors sense moral i és així com *Piranesi* es constitueix en una falla del segle XXI.

PIRANESI

Autora: Susanna Clarke
Editorial: Amsterdam
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021
Pàgines: 272

Guillem Freixa

Una rondalla
fixada al paper

El guanyador del Premi Sant Jordi 2018 amb *Jo soc aquell que va matar Franco*, Joan-Lluís Lluís (Perpinyà, 1963), ha tornat a les llibreries amb una nova publicació, *Junil a les terres dels bàrbars*. Es tracta d'un conte –el llibre arrenca amb la fórmula clàssica de la tradició oral “Una vegada hi havia...”– endreçat en forma de novel·la, o una novel·la d'aventures que en el camí per territoris desconeguts porta el lector a reflexions ben interessants. També és un homenatge als lletraferits a través dels seus personatges principals. I és que Junil, la protagonista, és una noia menyspreada i perseguida en la suposada civilització de l'Imperi romà. Menyspreada, en primer lloc, pel seu pare, i a les portes de la joventut, perseguida per una societat patriarcal que vol doblegar els seus anhels de llibertat.

Una llibertat que precisament Junil troba en la lectura, i en la seva dèria per aprendre a llegir i a escriure. Ho aconsegueix, i aquesta afició li fa despertar una gran admiració per Ovidi, un dels grans poetes de la història de Roma.

Sense arrela-

ment al seu poble –l'acció se situa a Nyala, un lloc indeterminat del qual només sabem que queda molt lluny de la capital de l'Imperi–, i davant del risc vital, Junil, acompanyada en un primer moment de dos altres personatges marcats també per l'amor a les lletres, decideixen emprendre el camí cap a l'estranger, on només saben que hi ha bàrbars. Però qui són els bàrbars? El diccionari recull diverses entrades per definir aquest concepte i cap és gaire esperançador: rude, grosser, ignorant, entre el salvatgisme i la civilització... En el trajecte, però, els fugitius topen amb la indiferència, la comprensió i fins i tot l'admiració a causa dels seus coneixements obtinguts gràcies a haver devorat llibres. Així doncs, la primera reflexió és que l'etiqueta bàrbar acaba englobant allò desconegut, i que allò que no coneixem sempre genera un sentiment de por i desconfiança. Acostar-se i intercanviar opinions –la novel·la posa l'accent en la importància de les llengües i la figura del traductor– és clau per superar diferències i sumar esforços. I tot plegat per acabar veient que l'etiqueta de bàrbar o civilització sol dependre de qui la posa.

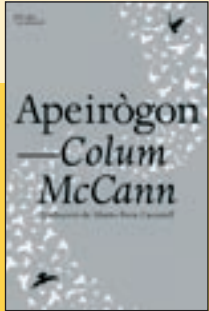
El grup de personatges va creixent al llarg del camí. Persones decebudes amb la vida que els ha tocat viure van apareixent en la història, i tots ho fan engrescats per una idea: la possibilitat d'arribar a un país on diuen que els esclaus no existeixen. Pel que fa a Junil, el que l'empeny a caminar i superar dificultats amb més convenciment és la possibilitat de trobar-se en persona amb Ovidi. La història de *Junil a les terres dels bàrbars* ens deixa una última idea, i és que la felicitat sovint es troba en el trajecte per aconseguir-la.

JUNIL A LES TERRES DELS
BÀRBARS

Autor: Joan-Lluís Lluís
Editorial: Club Editor
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021
Nombre de pàgines: 285

NOVETATS EDITORIALS

'Apeirògon'
Colum McCann
L'Altra Editorial

Una de les millors mirades literàries al conflicte d'Israel i Palestina ve d'un irlandès. És la història de Rami Elhanan i Bassam Aramin, que viuen separats per pocs quilòmetres però en dos mons diferents. Tots dos, israelià el primer i palestí el segon, comparteixen el dolor d'haver perdut filles en el conflicte. Un relat sobre una improbable amistat.

'El somni del poble Ding'
Yan Lianke / Les Males Herbes

En les travesses pel Nobel sempre hi ha el nom d'aquest escriptor xinès. Ara arriba al català una de les seves novel·les més impressionants. Se situa als anys 90, quan la Xina va autoritzar la vena de sang. El país es va omplir d'oportunistes que l'extreien sense cap garantia, i la sida es va escampar. El vell Ding cuida els malalts en un petit poble.

'Objectiu TV3'
Àlex Gutiérrez
Ara Llibres

La televisió pública de Catalunya és en el punt de mira, més que mai. Aquest llibre és una profunda anàlisi de la història del mitjà, però també incorpora reflexions de futur. A més d'accedir a fonts inèdites, l'autor –periodista del diari *Ara*– hi presenta més de 70 entrevistes. Un treball que caldria llegir abans d'afrontar el debat sobre TV3.

'El mirall de la vida'
Joaquim Molas
Ed. 62

Poques persones han influït tant a fixar el cànon de la literatura catalana com el crític i professor Joaquim Molas. Discutit per uns i admirat per altres, la publicació íntegra del dietari que va escriure entre 1962 i 2015 ens revela les seves opinions sobre el món cultural de Catalunya, però també la seva voluntat de construir-se com a escriptor.

'En Jordi i el drac petaner'
Pilar Rahola / Estrella Polar

Rahola ha escrit el primer llibre per a infants, que mostra la seva faceta més personal i tendra. *En Jordi i el drac petaner* recull set contes protagonitzats pel Jordi i el seu drac de peluix, en Dent de Foc, que gràcies al follet dels somnis aconsegueix convertir-se en un gran drac. Els contes van acompanyats de les il·lustracions de César Barceló.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Cal Paraire

“ Entre llops

Els matxos del Xapellí havien guanyat la collada del Buc, quan jo sortia de cal Paraire, l'hostal més antic d'Espinelves, escoltant una pila d'avisos que els músics espinelvencs m'etzibaven.

–Hereu, fareu tard.

–Cal que apreteu torca si no voleu que la nit us sobti al Sot de la Mort.

–Ja hi arribareu, a Vic?

–Adéu-siau; i d'aquí a Carnestoltes! –els responia jo; i avall, cap al sot de Masjoan per a traspasar la palanca del torrent i enfil·lar-me al Coll, esperançat d'assolir-hi els matxos, que ja no se sentien esquellotejar. Un silenci sorprenent omplia totes les sotalades i turons de Cerdans i Osormort. Quin fred que feia! I l'horitzó blau, ben blau, sense rastre del sol, ja no em feia de llanternó, amenaçant-me amb una fosca esparveradora. I jo, amunt i sempre amunt, sense mirar ni on posava els peus i amb la sola dèria de guanyar aquell superb massís a caient de jorn. Per fi, un aire viu, molt viu, me féu adonar de que ja era al cim de la collada del Buc. Suava, però el fred me'l sentia endintre, ben endintre meu. Per a prendre nou delit vaig assegurar-me sobre un munt d'escapçais que els carboners de la Boixeda havien arrambat entre el camí veïnal i l'abim que semblava cridar-me enmig d'aquella paorosa quietud. ”

Anton Busquets

AUTOR
Anton Busquets
i Punset
(1876-1934)

OBRA
'Del Montseny.
Impressions i
Estudis'
Abadia Editors, 2005

INDRET
Cal Paraire

MUNICIPI
Espinelves

COMARCA
Osona

Cal Paraire és una casa que es troba a tocar de la carretera d'Espinelves a Arbúcies. L'edificació conserva l'estructura original d'hostal i ha estat restaurada en part. S'hi pot arribar fàcilment seguint la carretera des del restaurant Can Bayés. Un cop siguem al davant hi podem llegir el text d'Anton Busquets i Punset que justament pren el lloc com a inici de l'acció.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

198

PERSONATGES D'OSONA

Armand Quintana

Continuant amb els articles d'homenatge a gent emblemàtica d'Osona, avui parlarem d'Armand Quintana i Panella, activista cultural, polític municipal i escriptor nascut a Manlleu i instal·lat a Vic bona part de la seva vida.

La família d'Armand Quintana es dedicava al treball de la terra i a la cria de bestiar, i no va ser fins després de la Guerra Civil que van deixar aquest negoci pels baixos ingressos que en treien i la dificultat de mantenir-lo quan les autoritats franquistes els requisaren part de les propietats com a represàlia per l'exili del seu germà gran.

Havia començat a estudiar comerç abans de la guerra, i en plena postguerra reprenué els estudis de peritatge mercantil, que no va arribar a acabar. La tornada del seu germà va suposar un canvi per a la família; l'Armand començà a treballar en una oficina a Manlleu i el germà, en un magatzem de gra. És durant aquests anys, a mitjans dels quaranta, que l'Armand inicia un grup amb diversos

joves de Manlleu, la penya Trukoff, una colla d'amics que reivindicaven la pèrdua de llibertats dels joves i principalment la repressió de la llengua catalana.

Estava completament prohibit imprimir qualsevol cosa en català, però la poesia estava permesa per ser una activitat més cultural que social; va ser així com van començar a publicar tots els programes de les activitats que organitzaven en vers (pedalades, futbol, teatre...) i més endavant en una barreja de català i castellà que esquivava la censura. L'any 1949, en casar-se, es va traslladar a Vic i es va emportar amb ell la lluita personal i col·lectiva per l'ús del català.

Va ser a Vic on, combinant la feina al seu taller d'acabats metàl·lics amb una participació creixent en grups impulsors d'actes culturals i artístics, va desenvolupar la seva activitat com a activista cultural en tertúlies, publicacions com la revista *Inquietud* i grups com el Cineclub Vic, que ha perdurat fins a l'actualitat.

A partir d'aquests anys d'activisme desenvolupà un paper cabdal en l'organització dels primers cursos de català que es feien a Vic, buscant espais, cercant permisos d'associacions i divulgant-los. A finals dels anys 60 va participar en la fundació de la revista *Cavall Fort* amb la delegació osonenca d'Òmnium Cultural.

Com a escriptor, a banda de nombrosos articles i poesies esparses en diverses publicacions, va escriure tres volums propis: la novel·la *El temps cremat* (1995), el recull de narracions *A l'ombra del semàfor* (2001) i *La corbata* (2006), un recull publicat pòstumament i editat per la seva dona i poetessa, Pilar Cabot.

Abans d'afiliar-se a Esquerra Republicana de Catalunya, va ser regidor de Cultura a l'Ajuntament de Vic entre els anys 1983 i 1987. La seva participació en política i cultura es va mantenir, com s'observa en les dates de les seves publicacions, fins just abans de la seva mort, l'any 2005.

Oficines i serveis:

granollers@cpnl.cat

ripolles@cpnl.cat

vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

Font: AUSA, XXVI, 172 (2013) pàg. 475-495 © Patronat d'Estudis Osonencs (issn 0210-5853 / issn electrònic 2014-1246) Montse Caralt i Sagalés

COMUNICACIÓ

Montse Corderas Espona - Comunicació i Formació

Comunicar a través de missatges a les samarretes

Avui en dia ens trobem en una època en què allò fonamental és tenir la capacitat de comunicar. Un canal de comunicació pot ser la roba, que pot servir per explicar-nos o promocionar-nos. De ben segur que tots hem vist samarretes amb frases enginyoses, cíniques o genials. Aquesta originalitat fa especial la samarreta per comunicar el que es vol dir. També hi ha samarretes que posen de manifest la cultura catalana i consciència nacional o el feminisme, per exemple. Amb tot, l'ús dels missatges a les samarretes cada vegada està més estès.

QUÈ DIU LA LLEI?

Cal anar en compte amb quines frases utilitzem a les samarretes personalitzades, ja sigui per a ús comercial, per a empleats o clients, o bé per a ús personal. Bàsicament no podem utilitzar lliurement frases que estiguin protegides per drets d'autor o propietat intel·lectual. No s'haurien de fer servir frases de cançons, llibres o pel·lícules, o eslògans de marques conegudes, sense previ pagament de la quota corresponent.

Principalment, hem de respectar la Llei de Propietat Intel·lectual que protegeix els autors d'obres, logos, frases... de l'ús comercial de les mateixes sense el seu permís. La propietat intel·lectual és definida com un bé econòmic i cultural que inclou productes tangibles i intangibles, subjecte a explotació econòmica per part dels posseïdors legals de la propietat corresponent. Aquesta es divideix en:

- 1) La propietat industrial engloba els invents, marques, patents, dibuixos o models industrials, entre d'altres. En aquest cas, no es poden utilitzar els logos i dibuixos registrats per les marques.
- 2) Els drets d'autor (*copyright*) s'apliquen a les creacions artístiques com els poemes, les pintures, les obres musicals, les obres cinematogràfiques i els programes d'ordinador.

QUINS USOS PODEN TENIR?

Les frases a les samarretes s'empren amb diverses finalitats, comercials o personals, i així n'hi ha des de publicitàries o solidàries fins a commemoratives o reivindicatives, passant per

seductores o filosòfiques. En els següents casos el seu ús pot donar un valor afegit:

- Empleats de cara al públic: una bona opció comercial en establiments de venda directa al públic pot ser proporcionar samarretes als treballadors. Les frases poden ser les mateixes per a tots, remarcant els lemes de la marca o els avantatges del local, o bé diferents per distingir els diversos llocs de feina, per exemple, una frase per als cuiners i una altra per als cambrers.

- Agraïment a clients: es poden donar samarretes com a obsequi per a clients especials, amb frases personalitzades si és possible, o amb un agraïment general. És un detall que segur que agrada i, a la vegada, genera un compromís més gran amb la marca o empresa que ho regala.

- Esdeveniments empresarials: una possibilitat per destacar és que els empleats o comercials de l'esdeveniment portin una samarreta amb una frase original relacionada amb l'empresa, marca o esdeveniment. Pot ser una frase amb contingut graciós, de reclam i atracció als assistents o de protesta. Sempre cal vigilar que la frase no pugui ofendre a cap persona o perjudicar a cap sector.

- Esdeveniments personals: es poden fer samarretes amb frases per a grups d'amics quan es va a un concert, festival o comiat de solter, entre d'altres. Amb una frase divertida igual per a tots es potencia el sentiment de pertinença al grup i segur que s'atrauen les mirades i les rialles.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

JAUME ARNELLA I ELSTRANQUILS

'Cançons de taverna'

TRAM/Generalitat de Catalunya, 2000

Això sí que és un clàssic. El *Cançons de taverna* que van gravar conjuntament el mític Jaume Arnella i la Societat de Cançons Els Tranquils ara fa 20 anys. El treball inclou una vintena de peces on no hi falten tonades del repertori popular com "La cirereta", "Anàrem a Sant Miquel" (un clàssic a Eivissa) o el "Reputicànticus", una cançó de to anticlerical que és un fart de riure on sobresurt la brutal interpretació a les veus dels Tranquils amb els osonencs Ramon Manent (que ara viu exiliat a l'Empordà), Manel Gost i Andreu Coll. També hi ha l'himne "Les rondes del vi", del mateix Arnella, i alguna sorpresa com "Rubais", un poema de l'àrab Omar Khayyám que va traduir al català Ramon Vives al qual

Arnella hi va posar música. Hi ha un vers genial que diu: "per 'xò sempre m'ha estranyat / veure que es ven el vi bo / perquè amb el diner guanyat / no es pot comprar res millor". L'edició, a més, és d'autèntic luxe i es presenta en format de cançoner-CD amb totes les lletres i fins i tot les partitures. Imprescindible. L'únic problema és que l'obra està descatalogada i no es pot trobar enlloc. I si el teniu, per tant, no us el veneu. Perquè ja us ben asseguro que amb els diners guanyats no us podríeu comprar res millor.

NOTES

Torna el disc de La Marató amb 30 cançons de 30 anys

El 30è aniversari de La Marató de TV3 es traduirà amb un disc especial doble que recollirà 30 cançons i que es posarà a la venda el 28 de novembre. De les 30 peces que hi haurà al disc, 18 són versions noves i la resta són temes històrics de La Marató que s'han regravat per a l'ocasió. Entre d'altres, s'hi podran escoltar les veus de Sergio Dalma, Beth, Joan Dausà, Dorian, Guillem Roma, Gemma Humet, The Sey Sisters, Luis Fonsi, OBK, Sílvia Pérez Cruz, Gertrudis, Samantha o Alfred Garcia. El disc es tancarà amb un versió del *Que tinguem sort* de Lluís Llach feta per Oques Grasses.

EL TEST

Àngel Botello (Pov)

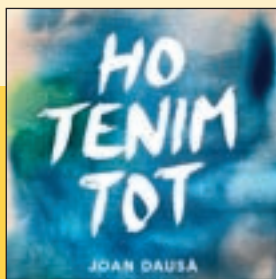
Primer instrument que vas tocar? La guitarra. **Primer concert en directe?** A Torelló amb l'escola de música del Diesi#7. **Primer disc que et vas comprar?** El *Black Album* de Metallica. **Quants discos tens?** Uns 200. **Salva'n tres.** *Black Album*, de Metallica; *Only Revolutions*, de Biffy Clyro, i *The Colour and The Shape*, de Foo Fighters. **Un concert (com a públic) per recordar.** Metallica a l'estadi Olímpic Lluís Companys de Barcelona. Crec que va ser el 2003 al Doctor Music Day, en un concert on també van tocar Sôber i Evanescence (aquests hi van tocar per substituir Linkin Park, que van anul·lar la gira europea).

Mishima i Gemma Humet estan gravant nous àlbums

La centellenca Gemma Humet ha entrat aquesta setmana a l'estudi per tal de gravar el seu nou disc. Humet repeteix la fórmula de *Màtria*, el seu últim i aclamat àlbum, i està gravat als estudis Fontderoles amb el vigatà Jordi Casadesús als comandaments. Aquests dies també estan tancats a l'estudi els barcelonins Mishima, que tornaran amb nou disc el 2022. Abans, però, recuperaran el típic concert de Nadal. Serà el 22 de desembre a la sala Apolo de Barcelona.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

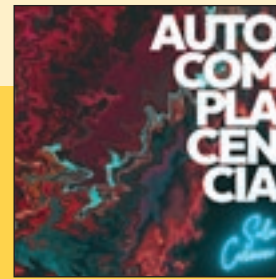
JOAN DAUSÀ
'Ho tenim tot'

"Ho tenim tot", que segurament ja teniu gravada al cervell, és el primer *single* del nou disc de Dausà i és una cançó optimista que evoluciona tota l'estona al cim d'un caixa trepidant reivindicant la felicitat com a actitud personal. Aquesta peça, però, no obre l'àlbum, sinó que està *amagada* al tall 8 dels 10 que té un treball on Dausà continua tocant la fibra amb un so cada vegada més reconeixible. El disc té dues sorpreses en castellà: "Buenos Aires", una història d'amor de fa 20 anys, i "Nunca es tarde", la segona part de "Buenos Aires". Dausà serrateja.

ALEXANDRE REXACH
'Hace 5 años te dejé...'

Disc conceptual amb un títol llarguíssim que gairebé ho diu tot: *Hace 5 años te dejé y hace 4 años los problemas inundaron mi vida. Hace 3 años acepté esos problemas como parte de una vida y hace 2 años mi vida dejó de ser un problema. Hace 1 año los problemas se alejaron de mi vida y todo fue gracias a que hace 5 años te dejé.* Pim pam. Les 10 cançons que hi ha narren, en ordre cronològic, la vida de Rexach des que confessa la seva greu addicció fins al pas per un centre terapèutic... Rexach també és productor i guitarrista de Glaucs, entre d'altres.

SOLO CARMEN
'Autocomplacencia'

Arriba el disc de debut dels barcelonins Solo Carmen, una banda d'indie-pop formada per Víctor de los Santos (veu), Pablo Garrido (baix), Jeremy Fourest (bateria) i Víctor Benito (guitarra). L'àlbum consta de 10 peces i és una invitació a viure un estat d'eufòria permanent amb píndoles de nostàlgia i optimisme. Pel que fa a lletres, les cançons són un compendi de versos aparentment inconnexos i metàfores enrevesades però amb cert encant. El disc s'obre amb la ballable "Me estás jodiendo" i es tanca amb un "Tifon humanoide" que recorda els retornats 091.

TECNOLOGIA

Tecnonews/AMIC

El número de telèfon real d'«El joc del calamar»: una oportunitat perduda

L'any 2003, i en un episodi de la 14a temporada de la sèrie d'animació *Els Simpson*, Homer (el personatge principal) revela la seva adreça de correu electrònic: amanerechoncho@aol.com. Prèviament, Matt Selman, el guionista d'aquell episodi, havia registrat aquest compte (la que realment està registrada és ChunkyLover53@aol.com, que correspon a la versió original americana), i després de l'emissió va poder comprovar com en pocs minuts, la seva safata d'entrada s'omplia de missatges dirigits a Homer (com si aquest fos una persona real) i a Matt Groening, creador de la sèrie.

En aquella època, la narrativa transmèdia encara era poc coneguda, malgrat que la saga de films *Matrix* –estrenada el 1999 i que el 2003 tindria la seva continuació–, ja esbossava una primera anotació del que avui dia vivim amb major intensitat, però que no s'explota completament.

Una bona oportunitat perduda per conrear aquest art l'han tingut en l'exitosa (i no exempta de polèmica) sèrie coreana *El joc del calamar*, que podem veure a la plataforma Netflix.

En la sèrie, les persones convidades a participar en el joc reben una targeta amb un número de telèfon. Se suposa que, per fer-ho més versemblant, els responsables de la sèrie hagin inclòs un número en format estàndard de número telefònic de Corea

del Sud, però el seu primer error ha estat no comprovar que aquest número existís prèviament, la qual cosa ha provocat que, després de rebre una allau de trucades i missatges dels seguidors de la sèrie, la posseïdora d'aquest número hagi sol·licitat que s'elimini d'alguna forma de la sèrie, la qual cosa, segons la productora es farà amb post-producció digital.

La segona oportunitat perduda per la productora i l'equip de realització ha estat la de la narrativa transmèdia, que hauria pogut portar a involucrar de forma activa el públic en l'esdevenir de la sèrie, o a organitzar esdeveniments amb ells.

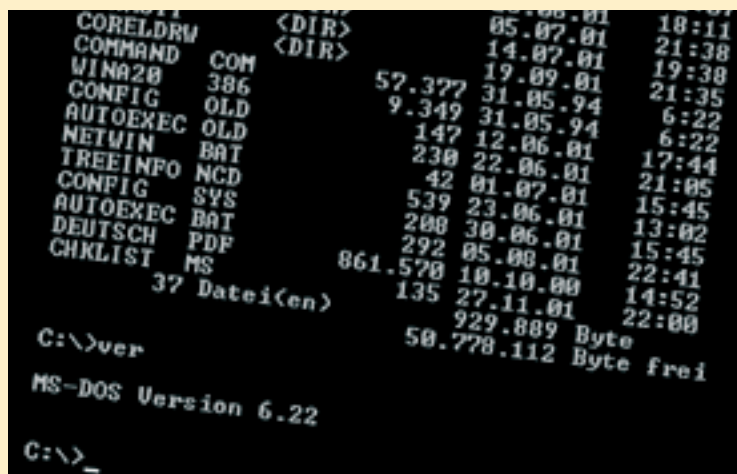
Avui dia, qualsevol productor de continguts audiovisuals ha de ser prou espavilat per saber que qualsevol forma de contacte que exhibeixi en les seves creacions serà aprofitada per algú per

intentar posar-s'hi en contacte. Aprofitar aquesta circumstància per generar *engagement* entre l'obra i els seus seguidors, i obrir amb això la porta a noves oportunitats, noves narratives, i fins i tot *spin-offs* i derivats d'aquest contingut.

El joc del calamar ha perdut, doncs, una excel·lent oportunitat en aquesta àrea.

El guió de 'Dune', escrit des d'MS-DOS

En el moment d'escriure aquestes línies, *Dune* (basada en la novel·la homònima de Frank Herbert) és l'última superproducció hollywoodiana que s'ha estrenat a les sales de cinema, la qual, i com és habitual, inclou tota mena d'efectes especials d'última generació per fer encara més realista el món de ficció en el qual es desenvolupa l'acció del film. I, no obstant això, per escriure el guió d'aquesta pel·lícula, no es va utilitzar precisament un ordinador i un programari d'última generació.

Eric Roth, el veterà guionista de 76 anys, creador de produccions audiovisuals com *Forrest Gump* (pel qual va guanyar l'Oscar al millor guió adaptat en 1994), *L'home que xiuxiuejava als cavalls*, *Múnic*, *El curiós cas de Benjamin Button* o *Ha nascut una*

estrella, entre d'altres, ha confessat que el guió de *Dune*, com de la resta de les seves obres, els ha escrit usant un antic programa d'MS-DOS anomenat Movie Màster.

D'aquesta revelació se n'han fet ressò diversos mitjans en línia, com *Vice*, que publica també una entrevista realitzada a l'autor i que està penjada a Youtube.

Una de les curiositats de Movie Màster és que només té espai per guardar 40 pàgines de memòria, i que Roth l'utilitza en un antic ordinador que funciona amb Windows XP, i en el qual no té connexió a internet.

Això, que *a priori* pot semblar un complet endarreriment per treballar, ofereix en realitat alguns avantatges que, potser,

ens poden inspirar. És el cas del total aïllament de l'exterior i com això ajuda per a concentrar-se en la feina. Com bé diu l'autor de l'article de *Vice*, mentre escrivia aquesta peça, s'ha "despistat" per donar un cop d'ull a Twitter almenys cinc vegades, cosa que significa pèrdua de temps, però també pèrdua momentània de la concentració. Sense connexió a internet, això no passa. Òbviament, el tema de les distraccions és de disciplina mental, però si no tenim les temptacions al nostre abast, és més difícil caure-hi.

També és cert que és més fàcil convertir en guió un llibre, que podem tenir en paper, que redactar un article per a l'elaboració del qual necessitem consultar dades en la xarxa, prescindint de la con-

nexió a internet.

Com bé diu Matthew Gault, autor de l'article de *Vice*, Roth no és l'únic que no ha volgut evolucionar d'acord amb els temps i es manté utilitzant eines vetustes, però efectives en la seva comesa: també George R. R. Martin, autor de la saga de *Joc de Trons*, és conegut per utilitzar WordStar per a MS-DOS, un processador de textos que, al costat de WordPerfect, es van utilitzar durant la dècada dels vuitanta i fins a la irrupció de l'entorn gràfic Microsoft Windows i el paquet Office (amb el processador de textos Word de la mateixa Microsoft).

Un altre avantatge és que l'ordinador amb el qual treballa no pot ser *hackejat*, almenys, a distància. Per robar o comprometre alguna cosa, els assaltants han de tenir accés físic a la màquina.

Però a canvi de l'avantatge de no desconcentrar l'usuari amb la temptació de repassar Twitter, veure les notícies o qualsevol altra activitat en línia, l'ús d'aquesta mena de programari tan antic comporta un gran maldecap: el dels formats.

Una vegada finalitza el seu treball amb el programa de creació de guions, Roth ha d'imprimir el que ha escrit, i lliurar-ho perquè ho escanegin i el passin per un OCR (reconeixedor de caràcters), amb la qual cosa quedarà en un format que els altres membres de redacció de la pel·lícula podran utilitzar.

Si cal fer canvis *a posteriori*, Roth ha de desplaçar-se per treballar en els ordinadors de la productora, el director o de qui correspongui.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

PLUSVÀLUA 'REVISITADA'

La plusvàlua, l'impost municipal que s'aplica en les vendes d'habitatges, ha estat anul·lada 13 dies. És el temps que ha passat entre una sentència del Tribunal Constitucional que invalidava aquest tribut perquè entenia que les fórmules de càlcul podien arribar a ser injustes amb el venedor, i la versió *revisitada* de l'impost que aquest dilluns va aprovar el Consell de Ministres espanyol. Certament, una celeritat que seria desitjable en tots els àmbits de l'administració, que acostuma a ser molt lenta quan el que està en joc no són els ingressos públics sinó, sovint, els mateixos drets dels ciutadans.

Sota aquesta premissa prèvia, i sense caure en populismes fiscals com els que insistentment arriben des de Madrid –concretament des de la Comunitat de Madrid, que ha suprimit tots els impostos autonòmics com ja es va avançar en aquest mateix espai– és convenient emmarcar aquests canvis, que resulten fonamentals per als ingressos dels ajuntaments, en plena elaboració dels pressupostos de l'any vinent.

Quan es fa la transacció d'un pis, la maquinària de les administracions es greixa per extraure un rèdit de l'operació. En una venda, hi cobra tot-hom: ja no és només el propietari, sinó que hi ha ingressos per a l'agència immobiliària que ha fet de mitjancera en la transacció, el notari que firma l'escriptura, els bancs que concedeixen hipoteques... I les administracions de tota mena, que cobren un impost per la transmissió de la propietat al comprador, i per l'increment de patrimoni, via impost sobre la renda de les persones físiques, al propietari. En el cas de l'impost de plusvàlua –per ser formals, l'impost sobre l'increment de valor de terrenys de naturalesa urbana– també hi acaba traient un ingrés l'Ajuntament. La premissa de partida és que el sòl sobre el qual s'ha edificat l'habitatge ha anat guanyant valor amb el pas dels anys, de manera que el que es feia fins ara era aplicar una taxa de revalorització que es multiplicava pels anys transcorreguts entre la compra del bé immoble i la seva venda, i aplicar un percentatge sobre el resultat d'aquesta multiplicació.

Generalment, els habitatges es venen a un preu

més elevat que el que tenia quan es va comprar, però això és una teoria, sobretot després que el 2008 hi va haver un esclat de bombolla immobiliària que va comportar baixades de preu o, almenys, a estancaments. La plusvàlua no tenia en compte si el venedor hi havia guanyat o no diners –en cas negatiu era una plusvàlua sobre la no plusvàlua–. S'havien arribat a donar també casos extrems en els quals el mateix impost comportava un valor superior al benefici obtingut per la venda. Un cas com aquest és el que va arribar al Tribunal Constitucional, i el que ha acabat per tombar el tribut. De tota manera, l'impost de plusvàlua estava amenaçat des de feia uns anys perquè ja hi havia hagut sentències judicials que es feien ressò d'aquesta disfunció, però ha hagut de ser la sentència del Constitucional que eliminava el tribut definitivament el que hagi posat les piles al govern de torn per canviar les fórmules de càlcul.

A grans trets, el nou impost tindrà dues fórmules per calcular-se i el pagador podrà optar per la que li resulti més beneficiosa. Es partirà del valor cadastral, amb actualitzacions anuals, en el primer dels supòsits o de la diferència entre la compra i la venda. En tot cas, si no hi ha hagut benefici en la tran-

sacció, l'impost no es pagarà. Es corregeix aquest defecte i també s'aprofita l'ocasió per introduir el tribut en operacions fetes quan no havia transcorregut un any entre la compra i la venda. Fins ara, aquestes operacions estaven exemptes de l'impost, però donat que era fàcil intuir que aquest tipus d'operacions tenien finalitats especulatives, la modificació de l'impost les ha incloses en els supòsits en els quals s'haurà de fer efectiu el tribut.

En el període breu de menys de dues setmanes, la il·lusió per lliurar-se de pagar l'impost per qui estigués en procés de vendre un habitatge ha quedat en el no-res. Però aquesta breu història té diversos epílegs. El primer és la incongruència de declarar inconstitucional un impost i impedir que els ciutadans que l'havien pagat puguin recuperar els diners. És cert que seria font de problemes importants per als ajuntaments, que cobren aquest tribut en funció d'una llei aprovada fa 17 anys. Però també és cert que amb la problemàtica de les anomenades *clàusules terra*, les determinacions dels tribunals europeus van acabar donant la raó als ciutadans que van reclamar que se'ls retornessin els diners cobrats de més. Això és susceptible de ser un precedent i algunes organitzacions de consumidors ja estan avançant que, si convé, tornaran a demanar l'empara europeu.

El segon epíleg és el dels ingressos dels ajuntaments. Aquestes administracions són les que acostumen a fer els deures i a tancar els exercicis econòmics sense produir dèficits afegits als comptes públics. És un esforç, perquè són molts els ajuntaments que presten serveis als ciutadans fins i tot per damunt de les seves competències. El cop de suprimir una de les principals fonts d'ingressos era, certament, molt intens (fins a 2.500 milions d'euros). Però el que acaba sent qüestionable és que, sota el pretext de protegir aquests ingressos, es deixi desprotegida una població sotmesa a un impost inconstitucional. Dit en altres paraules, a l'impost li han fet un vestit a mida, però s'ha evitat el debat de fons sobre quines alternatives de finançament serien les més justes. Una altra oportunitat perduda.

PIXABAY

INDICADORS

Moderació contractual

El nombre de contractes registrats durant el mes d'octubre mostra una moderació respecte a les dades de setembre, amb un descens del 5,8%. Amb tot, els registres superen clarament els que es marcaven fa un any –quan es reprenien algunes restriccions per la pandèmia–, amb un increment del 19%. És un creixement més moderat que el 28% que es donava al setembre.

Camí de normalitat en PIB

El producte interior brut de Catalunya mostra un creixement interanual del 3,4% al tercer trimestre del 2021, segons l'estimació avançada. Cal tenir en compte que aquesta dada se situa de nou en un rang de valors habituals en la sèrie històrica prepandèmica, en clar contrast amb el creixement del trimestre anterior (18,3%). En termes inter trimestrals, la taxa de variació és del 0,7%.

ALEGRIA INTERIOR

Jordi Soler / jordi@alegriainterior.com

Hipnosi

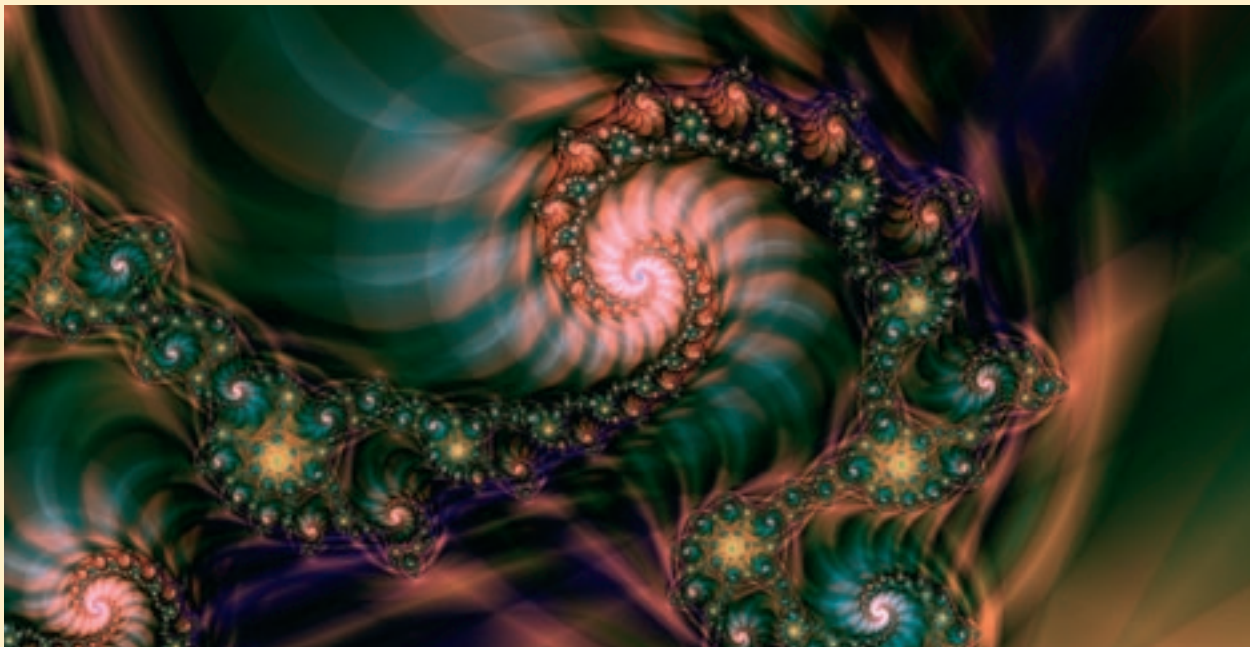
Quan pronunciem la paraula *hipnosi* és fàcil que la nostra ment recuperi el record d'algú fent la gallina en algun espectacle televisiu o perdent el control dels seus actes seguint les ordres de l'hipnotitzador sense cap mena de qüestionament. Fa pocs dies vaig veure una pel·lícula en què el malvat protagonista utilitzava aquesta tècnica per manipular les seves víctimes i les convertia en esclaves de la seva veu. Això explica la reticència o la por de moltes persones a conèixer o experimentar una sessió d'hipnosi. Està clar que les creences tenen molt de pes en les nostres decisions i si creiem que determinades actuacions ens han de posar en perill farem qualsevol cosa per allunyar-nos-en o evitar-les de totes totes.

Per altra banda, si ens interessem en l'aplicació de la hipnosi en l'àmbit terapèutic descobrirem que hi ha bons professionals que amb l'ajuda del

llenguatge hipnòtic i un enfocament clar aconseguen que moltes molèsties ocultes emergeixin de la part més profunda de l'inconscient per poder ser tractades i transformades des de la part conscient. Si el treball és acurat i la persona que se sotmet a aquest tipus de tractament hi posa voluntat és molt possible que s'aconsegueixin bons resultats i ni tan sols es perdi la sensació de control i consciència.

Connectar amb la nostra part més inaccessible no és una tasca fàcil, però si això ens ha de permetre alliberar aspectes de la nostra personalitat que ens limiten, condicionen o emmalalteixen sento que val la pena explorar vies que ens ajudin a trobar la intenció positiva que ens mou en una determinada direcció. I parlant de la intenció positiva, aquí és on recordo un dels principis de la programació neurolingüística que diu: "Darrere de qualsevol conducta o acció sempre hi ha una intenció positiva per a qui la fa". Aquesta pressuposició sempre ha estat molt polèmica, ja que planteja preguntes com: "Quina intenció positiva hi pot haver darrere de l'acció de fumar per algú que vol deixar-ho?". La resposta no la trobarem en la nostra part racional o conscient. En aquests casos s'ha de gratar més endins per tal d'accedir a una zona més íntima on no existeixen els filtres mentals i és aquí on la hipnosi pot ser una bona eina de treball.

Sento que si soc honest i poso una mirada àmplia m'adonaré que no hi ha tanta diferència entre aquell voluntari que feia la gallina a dalt d'un escenari en un espectacle d'hipnosi sota el control de l'hipnotitzador i un grup d'aficionats quan s'aixequen de la cadira en bloc i reneguen de la decisió injusta de l'àrbitre cap al seu equip. Hi ha moltes maneres de perdre el control de forma inconscient i deixar-nos arrossegar per les accions del nostre entorn. Ser *gallina* en algunes ocasions pot ser sinònim d'atreviment, només ens cal tenir un propòsit i ser constants.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 12-11-2021 al 18-11-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

L'economia potser et fa perdre la son i mentre trobes solucions adequades mires de distreure't i sortir de la rutina habitual. La pràctica d'exercici físic serà un bon aliat.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

L'aspecte de Venus/Mart facilita la consecució d'objectius i porta oportunitats en l'amor. Si no tens parella, es pot donar una bona connexió amb algú del sector laboral.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

T'alliberes d'una situació que et tenia preocupat i les coses comencen a moure's a favor teu. Un familiar s'ofereix a donar-te un cop de mà en un assumpte del teu interès.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

S'obre una via de diàleg amb una persona de la feina, amb la qual has tingut les teves diferències. Moments entranyables amb els fills. Experimentes un augment de l'energia.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Una persona del passat torna als teus pensaments, però no goses buscar-la. El sector laboral ofereix algunes satisfaccions, el que et reconforta i t'anim a continuar lluitant.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Ets curiós i un tema que et té ben intrigat et fa ballar el cap. Tens ganes d'aprendre i de seguir estudiant i cerques informació per començar. Més facilitats en l'amor.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Una persona d'edat avançada pot demanar-te que l'ajudis. Poses més interès en la teva dieta i apostes per menjar millor i guanyar en salut. Dies per anar de botigues.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

El teu ànim està millor que uns mesos enrere i gaudeixes de l'amistat i dels fills, si en tens. Sents interès romàntic en algú, però prefereixes esperar a pronunciar-te.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Posa atenció als somnis perquè poden ajudar-te a entendre el teu món emocional. A la feina, fas bé de no fiar-te d'un company que no sembla honest. Practica la prudència.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Ets una mica exigent i no dones la teva confiança a qualsevol. Si vols fer noves amistats, et tocarà trencar alguna barrera. T'enfoques a gaudir més de la tranquil·litat.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

T'agradaria que la teva relació sentimental es tornés més sòlida i estable. El sector laboral continua sotmès a canvis que no controles i tu ho aprofites per perfilar objectius.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Estàs ben connectat amb les emocions i això et permet detectar amb més precisió el que sents, fluïnt amb les circumstàncies. Vols assolir més estabilitat econòmica.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'Distancia de rescate'

De Claudia Llosa.

Relat intoxicat

Claudia Llosa, la directora de *La teta asustada* (2009), guanyadora a Berlín i candidata peruana als Oscar, dirigeix *Distancia de rescate*, una coproducció internacional rodada a l'Argentina i produïda per Netflix. El film s'ha estrenat en sales de cinema i també a la mateixa plataforma de visió per pagament després de competir en la Secció Oficial del 69è Festival Internacional de Cinema de Sant Sebastià. *Distancia de rescate*, adaptació de la primera novel·la de Samantha Schwebblin, és un film que es mou amb valentia en el terreny relliscós del fantàstic per reflexionar sobre les angoixes i les pors de l'amor maternal. Un cinema en femení sobre dues mares paral·leles extremadament suggeridor i esquiú. Una proposta tan inusual com confusa que pren l'atmosfera d'un relat intoxicat.

Amanda (María Valverde) i el seu fill van a una casa d'estiu a l'interior del país mentre que el marit arribarà uns dies més tard. De seguida coneix una enigmàtica i atractiva veïna, Carola (Dolores Fonzi) i ràpidament

es fan amigues i còmplices. El tema gira al voltant de les relacions d'ambdues mares amb els seus respectius fills, enmig d'aquest clima enrarit, estrany. Una història que incomoda i inquieta plena de visions i malsons, d'animals i bitxos, de rius i estanys i piscines, de bruixes i efectes paranormals, que redonden en la sensació d'irrealitat i de perill constant.

Una història confusa i entortolligada que intenta reconstruir-se mentre avança, mirant de trobar un inici, un punt d'arrencada, buscar l'origen de tot plegat. Un trencaclosques de to somnàmbul, com en estat de trànsit, un relat subjectiu. Una història enverinada que afronta els terrors de la maternitat, explicat en el mateix títol, fent referència a la vigilància d'una mare i la mesura de temps per evitar els riscos que poden assetjar a la teva filla. El seu títol anglès, *Fever Dream*, resulta molt ajustat al tipus de relat caòtic i al·lucinat que planteja la cineasta Claudia Llosa.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Un viatge per la música barroca a través de la dansa

'Dancing Vivaldi'. Teatre L'Atlàntida de Vic. Divendres, 12 de novembre, 20h.

Joves ballarins professionals del Programa d'Alt Rendiment impulsat pel Centre Cultural Terrassa, amb interpretació musical de l'Orfeó Lleidetà i l'Orquestra Simfònica Victòria dels Àngels protagonitzen el muntatge *Dancing Vivaldi*, un viatge per la música barroca europea a través de la dansa. L'espectacle forma part del cicle Grans Concerts de L'Atlàntida.

Un text màgic a la Garriga

'Canto jo i la muntanya balla', dirigida per Guillem Albà i Joan Arqué. Teatre El Patronat, la Garriga. Divendres, 12 de novembre, 20h.

Guillem Albà i Joan Arqué proposen portar a escena el llibre d'èxit d'Irene Solà *Canto jo i la muntanya balla*. Una dramàturgia de Clàudia Cedó amb música de Judit Neddermann, que portarà els espectadors a gaudir d'un text màgic on es pot veure un híbrid de teatre de gest, text i música en directe.

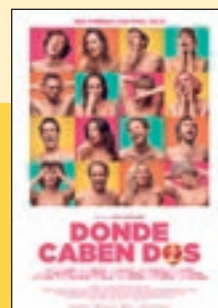
CINECLUB

'Corpus Christi'

Polònia-França, 2019 Dir.: Jan Komasa.
Drama. En Daniel (Bartosz Bielenia) experimenta una transformació espiritual mentre viu en un centre de detenció juvenil. Vol ser sacerdot, però això és impossible a causa dels seus antecedents penals. Quan l'enviïn a fer un treball de fusteria en un petit poble acabarà fent-se càrrec, per accident o per fortuna, de la parròquia local. L'arribada del jove és una oportunitat perquè la comunitat local comenci el procés de sanació després d'una tragèdia que va tenir lloc en aquesta petita població.

CINECLUB VIC
16 de novembre de 2021
20h
L'Atlàntida

'Donde caben dos'

Espanya, 2021. Dir.: Paco Caballero
Comèdia. Una parella atrapada en la rutina, un jove desenganyat de la seva última relació amorosa, una núvia desesperada, dos cosins separats des del seu últim estiu al poble, un grup d'amics amb ganes d'experimentar... Durant una nit, tots ells viuran situacions d'allò més picants i desgavellades en un club d'intercanvi de parelles en les quals mai no haurien pensat trobar-se, per acabar, l'endemà al matí, de la millor manera possible: molt junts i molt regirats.

AC GRANOLLERS
16 de novembre de 2021
19h · Cicle Gaudí
Cinema Edison

CINEMES

CUIDADO CON LO QUE DESEAS

Espanya 2021. Dir. Fernando Colomo. Amb Dani Rovira i Cecilia Suárez. Comèdia. Miguel i Laura decideixen passar Nadal, amb els seus fills petits, en una cabanya a la muntanya. L'avi Benigno, dotat de poders màgics, finalment no els pot acompanyar, però els nens li roben la seva bola màgica que concedeix desitjos als qui la posseeixen. Amb els seus desitjos i l'ajuda de la bola, els nens sense voler donen vida a uns ninots de neu, i semblen el caos en el que havien de ser unes afables vacances familiars.

EL LOBO Y EL LEÓN

França 2021. Dir. Gilles de Maistre. Amb Molly Kunz. Aventures. Després de la mort del seu avi, Alma, una pianista de 20 anys, torna a la casa de la seva infància en una illa del Canadà. A l'illa, la seva vida fa un tomb quan rescata un cadell de llop i un cadell de lleó. A mesura que els animals creixen, tots tres formen un vincle inseparable, però el seu món aviat s'esfondra quan es descobreix el seu idil·li secret. El lleó és capturat i enviat a

un circ ambulat i al llop se l'emporten uns científics per investigar. El llop està decidit a trobar el seu germà lleó i a reunir la seva família. Una vegada junts, emprenen una extraordinària aventura a través del Canadà per trobar Alma.

EL SUEÑO DE SIGENA

Espanya 2021. Dir. Jesus Garces Lambert. Documental. Juan, astrofísic, nascut en Villanueva de Sigena, vol veure complert el somni de la seva infància. Encoratjat pels records i la memòria dels seus avis, decideix emprendre el major projecte de la seva vida, embarcar-se en la recreació de la Sala Capitular del Monestir de Sigena. A partir d'aquí comença un viatge iniciàtic en el qual Juan necessitarà trobar les persones i llocs que l'ajudin a resoldre les claus d'aquest gran trencaclosques i poder mostrar en tota la seva esplendor la sala capitular, considerada per a llavors, la Capella Sixtina del romànic europeu.

EL VIENTRE DEL MAR

Espanya 2021. Dir. Agustí Villaronga. Amb Roger

Casamajor i Òscar Kapoya. Drama. Juny de 1816. La fragata Alliance, de la Marina francesa, embarranca davant les costes del Senegal. Com que no hi ha prou bots disponibles per a l'evacuació per portar a tots els tripulants, es construeix una precària embarcació en la qual obliguen a pujar 147 homes: soldats, mariners, algun passatger i uns quants oficials. El pla previst és que els bots remolquin l'embarcació fins a la riba, però el pànic i la confusió s'apoderen del comboi i tallen la corda de remolc, i abandonen la balsa a la seva sort. La fam, la inclemència de la mar, la bogeria i una lluita acarnissada s'escampen en aquella balsa a la deriva.

ETERNALS

EUA 2021. Dir. Chloé Zhao. Amb Angelina Jolie, Richard Madden i Gemma Chan. Ciència-ficció. Fa milions d'anys, els éssers còsmics coneguts com els Celestials van començar a experimentar genèticament amb els humans. La seva intenció era crear individus superpoderosos que fessin únicament el bé, però alguna cosa va sortir malament i van aparèixer els Desviantes, que van portar el caos al seu pas. Totes dues races s'han enfrontat en una eterna lluita de poder al llarg de la història. Enmig d'aquesta guerra, Ikaris i Sersi

tractaran de viure la seva pròpia història d'amor.

MY HERO ACADEMIA: MISION MUNDIAL DE HEROES

Japón 2021. Dir. Kenji Nagasaki. Animació. Deku és perseguit per la policia, acusat d'assassinat en massa, mentre que la resta de superherois han d'enfrontar-se a un incident que afecta tothom. Tercera pel·lícula de la sèrie anime *My Hero Academia*.

PAN DE LIMÓN CON SEMILLAS DE AMAPOLA

Espanya 2021. Dir. Benito Zambrano. Amb Elia Galera i Eva Martín. Drama. A Valldemossa, un petit poble de l'interior de Mallorca, Anna i Marina, dues germanes que van ser separades en la seva adolescència, es troben de nou per vendre una fleca que han heretat d'una misteriosa dona a la qual creuen no conèixer. Les germanes són dues dones amb vides molt

diferents. Anna a penes ha sortit de l'illa i segueix casada amb un home al qual ja no estima. Marina viatja pel món treballant com a doctora per a una ONG. Mentre intenten descobrir els secrets de la seva enigmàtica herència, Anna i Marina hauran de fer front a vells conflictes familiars i intentar recuperar els anys perduts.

WAY DOWN

Espanya 2021. Dir. Jaume Balagueró. Amb Freddie Highmore i Astrid Bergès-Frisbey. Acció. La llegenda que el Banc d'Espanya és inexpugnable i no es pot atracar no espanta Thom Johnson, el brillant i jove enginyer reclutat per esbrinar com accedir al seu interior. L'objectiu és un petit tresor que estarà dipositat en el banc només 10 dies. Deu dies per a descobrir el secret de la caixa, per ordinar un pla, per preparar l'assalt, per aprofitar-se d'un pla de fugida irrepètible, quan l'esperada final del Mundial de Futbol de Sud-àfrica reuneixi centenars de milers d'aficionats a les portes del propi Banc. Deu dies per aconseguir la glòria... o per acabar a la presó.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Tokio Shakin	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Rusalka (Òpera)	-	18.00	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	La crònica francesa	-	18.00	19.45	-
	Venom 2: Habrá matanza	-	20.30	17.30	21.00
VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	El meu primer festival (diversos)	-	-	17.00 (Cineclub Xic)	-
	Corpus Christi (VOSC)	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)
VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	De dilluns a dijous
Sucre	Way down	17.50, 20.00 i 22.50	15.40, 17.50, 20.00 i 22.50	11.55, 15.40, 17.50, 20.00 i 22.50	17.40, 19.50 i 22.00
	El vientre del mar	19.30	20.00 i 21.30	17.00 i 20.30	20.10
	My hero academia: misión (...)	20.00	18.00	18.35	20.00 (dc.)
	My hero academia (...) (VOSE)	21.00	20.00	20.45	-
	El vientre del mar (cat.)	17.55	15.45	15.45	17.40
	El sueño de Sigena	-	-	-	19.55 (dl., dt. i dj.) i 22.00 (dl., dt. i dj.)
	Eternals	18.20 i 22.10	11.30, 15.30, 18.20 i 22.10	11.20, 11.30, 15.30, 18.20 i 22.10	18.25 i 21.15

Eternals (VOSE)	-	-	-	21.40
Eternals (3D)	17.10 i 20.00	17.10 i 20.00	17.10 i 20.00	17.20
El llop i el lleó	18.00	11.40 i 18.25	11.35 i 18.25	18.05
El lobo y el león	-	14.25 i 15.35	15.35	-
Santos criminales	22.35	20.15 i 22.35	20.15 i 22.35	22.00
El último duelo	19.50 i 22.15	15.40 i 22.15	15.40 i 22.15	19.15 i 21.30
Ron da error	17.50	15.10 i 18.00	11.45, 15.10 i 18.30	17.35
Venom 2: Habrá matanza	21.10 i 23.00	21.10 i 23.00	11.40, 21.10 i 23.00	19.35
El buen patrón	20.35 i 22.45	20.20 i 22.30	20.20 i 22.30	19.50 i 22.00
La familia Addams 2: la (...)	17.30	16.15 i 17.30	11.50, 15.15 i 17.30	18.05
Sin tiempo para morir	17.35, 19.15 i 22.00	17.20, 19.15 i 22.00	17.20, 19.15 i 22.00	18.35 21.25
Mediterráneo	23.00	23.00	22.45	22.00 (dc.)
Dune	-	-	15.35	-
La Patrulla Canina: la película	-	-	11.45	-

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	Lola	20.00	20.00	19.00	-
	Rondinaire. El conte del bruixot	-	-	17.00	-
	Donde caben dos	-	-	-	20.00 (Cicle Gaudí)

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	El meu primer festival (infantil)	-	16.00	12.00	-
	Un espíritu burlón	19.15	19.15	18.15	19.15
	¿Quién es quién?	17.30	17.30	-	17.30
	El buen patrón	-	-	16.00	21.00
	Curmetratges (La Garrigassa)	21.00	-	-	-
	Arde Madrid (La Garrigassa)	-	21.00	-	-
	En libertad! (La Garrigassa)	-	-	20.00	-

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Edison	Supernova	19.00 (VOSE)	18.00 i 20.30 (VOSE)	18.00 (VOSE)	-
	Donde caben dos	-	-	-	19.00 (Cicle Gaudí)

GRANOLLERS		De divendres a diumenge	De dilluns a dijous
Ocine	El último duelo	16.00 / 21.00	16.00 / 21.00
	Harry Potter y la piedra filosofal	19.00 / 18.00	19.00
	Pan de limón con semillas de (...)	22.00 / 16.15	21.50 / 16.00 / 18.40
	La familia Addams 2: (...) (Atmos)	16.00	16.00
	Eternals (Atmos)	17.45 i 20.45 / 16.00, 19.00 i 22.00	17.45 i 20.45 (dj. VOSE) / 16.00, 19.00 i 22.00
	Way down	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30 / 19.30 i 21.45	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30 / 19.30 i 21.45
	Cuidado con lo que deseas	16.00 i 17.45	16.00 i 17.45 / 18.40 (dl., dt. i dj.)
	Ron da error	16.30	16.30
	La familia Addams 2 la (...)	18.30	18.30
	Eternals	20.15 / 19.45 / 18.15 i 21.15	20.15 / 19.45 / 18.15 i 21.15
	Halloween kills	15.45, 17.45 i 22.45	15.45, 17.45 i 22.30
	Venom 2: Habrá matanza	18.30, 20.30 i 22.30	18.15, 20.15 i 22.15
	Santos criminales	16.00	16.00
	La Patrulla Canina: la película	16.00	17.00
	Madres paralelas	16.15	16.15
	My hero academia: misión (...)	18.30	18.30 (dc. VOSE)
	El buen patrón	20.30	20.20
	El espía inglés	22.45	22.30
	Tres	16.30	16.30
	Sin tiempo para morir	18.30 i 21.30	18.30 i 21.30
	El llop i el lleó	16.00	16.00
	El lobo y el león	18.00 i 20.00	18.00 i 20.00
	Dune	22.00	22.00

SANT CELONI		Divendres	Dissabte i diumenge	Dimecres
Ocine	El lobo y el león	18.00	16.00 i 18.15	18.15
	Lazzaro Felice (VO)	20.00	-	-
	Venom 2: Habrá matanza	22.30	17.00 i 22.30	22.30
	Harry Potter y la piedra filosofal	19.00	19.00	19.00
	El último duelo	22.00	22.00	22.00
	Eternals	18.00, 19.00, 21.00 i 22.00	16.00, 18.00, 19.00, 21.00 i 22.00	18.00, 19.00, 21.00 i 22.00
	Way down	18.10, 20.20 i 22.30	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30	18.10, 20.20 i 22.30
	La familia Addams 2: la (...)	-	16.30	-
	El buen patrón	-	20.15	20.15

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Mandataris en col·laboració?: però si més aviat són socis d'una camarilla... / 2. El forn d'en Gargamel. De la raça tan llanuda que no deixa veure la nòvia / 3. La pífia. Castellà de màxima garantia en defensa. Abracen l'Hèctor / 4. Mai hauria imaginat que el farien fora de Mèxic. Urinari públic per a malparlats / 5. Barreja d'elements quasi capicuables. Enemics de Seguir les Operacions / 6. Recuperació de la vista! Planícia que s'estén vers l'oest / 7. Estimulat pel foc de la discussió. Ai, Sebastià, que ets súbdit d'una illa del Carib? / 8. Assassina com tot un cavaller. El cerimonial de la fritura / 9. A finals de febrer. Verí que se subministra per compassió. El capciró del dit / 10. Feliços instruments entre flors i romaní. Responsable dels desprendiments periòdics / 11. Pilar prim. Tallo metall a cop de tisora. Un sant en moto / 12. Comptable de caramboles. Envio correu sense necessitat de segell / 13. Un voltant per l'hospital o a casa del rival. Acomodador de vaixells.

VERTICALS: 1. Sembla un híbrid de la Carme i un dàlmata, aquest xiïta. Balanceig de les ones, i ara toca amunt / 2. Encara dalt de la moto. De l'exercici gimnàstic amb finalitat afectiva. Prefix tant per carn com per peix / 3. Massa carregat de romanços per ser mediàtic. Una decadència com una mala cosa / 4. Dodecamensual. Que no té calze / 5. Conclou el cognom, tot i precedir-lo. Forats a la porta pels qui porten borrarxeres. És a l'última de tot / 6. Guarnir amb roba de cal drapaire. Treballi la pasta de sota cap a sobre / 7. Mana al ministeri. Extreguin el cos del difunt estirant-lo pels peus. Al bell mig de la plana / 8. Unitat de mesura de la construcció. Preu per llogar una embarcació / 9. Engega a pastar la padrina. Graciós, de bon aire, perquè se'l veu volàtil / 10. Abracen la Remei. És cosa del delta, però també sembla força cèltica, per això. Entre D i G / 11. Tan poc acollidor com entrar en un hospital inacabat. Comunista vista pel feixista / 12. Motxilla ideal per ensarronar. Inspector dels comptes de la casa Audi.

SUDOKUS

AMIC

Dificultat: mitjana

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

	5					3	2	
2				7		5		
6					5			7
	6		3			8	7	9
9	4	8						
					8	2		4
4	3			8	7	6	2	
	2			5		9		
		9	2					

Dificultat: molt fàcil

	8	7	6		3			
		2			7			
	4	3	5	8		6		7
8	9		2		6	5	7	4
2				5	4	8		3
4	3	5			9			6
			4	6				2
		8				4	6	9
5					2	3		

SOLUCIONS

1	8	9	4	2	6	7	5	3
7	2	6	1	5	3	9	4	8
4	3	5	9	8	7	6	2	1
3	7	1	5	9	8	2	6	4
9	4	8	7	6	2	3	1	5
5	6	2	3	4	1	8	7	9
6	9	4	2	3	5	1	8	7
2	1	3	8	7	4	5	9	6
8	5	7	6	1	9	4	3	2

Dificultat: mitjana

5	6	4	7	9	2	3	8	1
7	2	8	3	1	5	4	6	9
3	1	9	4	6	8	7	5	2
4	3	5	8	7	9	2	1	6
2	7	6	1	5	4	8	9	3
8	9	1	2	3	6	5	7	4
9	4	3	5	8	1	6	2	7
6	5	2	9	4	7	1	3	8
1	8	7	6	2	3	9	4	5

Dificultat: molt fàcil

13	V	I	S	I	T	A	N	T	A	N	T	F	A	R
12	A	B	A	C	L	L	E	J	O					
11	I	C	S	A	L	L	O							
10	V	I	O	L	E	S	O							
9	E	R	S	E	N	I	C							
8	A	T	I	A	T	X	I	C	O	C	O			
7	A	T	I	A	T	H	A	T	I	A				
6	T	A	T	A	R	U	N	A	L	P				
5	A	M	A	L	G	A	M	A	E	S	O			
4	M	A	I	A	P	I	X	A	D	O	R			
3	R	N	U	M	A	N	T	I	H	R				
2	A	T	A	N	O	R								
1	C	O	M	A	N	D	I	T	A	R	I	S		